

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

372. An resignatio necessariò fieri debeat in manibus alicujus, & quidem Superioris, seu habentis ad hoc auctoritatem, seu potestatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ciuitate & dicecesi Hipporegensi, nec ibi fuisse usu receptam, Domini firmarint, habere ibi locum, quia publicata Romæ, & Papa voluit omnes & singulos proinde obligare & afficere, ac si fuisset illis singulariter intimata, & præsumi, esse in usu, quamdiu non fuit probatum contrarium. Quoad illud verò num supplicatio interposita à lege & constitutione generali suspendat interim ejus executionem, donec secunda iussio superueniat, remittit Garcias ad Rodrig. regular. qq. 10. 1. q. 6. n. 7. Valsq. in 1. 2. 10. 2. d. 156. n. 43. & Lorcam in 1. 2. d. 20. de ll. qui rectè, ut ait Garc. ostendunt non suspendere. De cetero stante illà Pii V. constitutione, excipi ab illa beneficia jurispatronatus, seu illa resignata coram Episcopo posse ab illo conferri suis consanguineis, cum consensu nimirum patroni, seu ubi hi ab illo presentantur, tradit Fond. p. 1. c. 3. n. 9. & p. 2. c. 3. §. 7. n. 3. citans Quatant. in sum. Bullar. v. benef. resign. loquentem in genere de beneficiis jurispatronatus, (quemadmodum & tradit Garcias loquendo generaliter p. 11. c. 3. n. 268.) & Riccium in decis. curia Neapolit. l. 3. decis. 81. restringentem hanc exceptionem ad beneficia jurispatronatus laicalis. Item conferre poterit Episcopus personis in dicta Pii V. Bulla nominatis vacantia per dimissionem clericatus (puta per contractum matrimonium, vel professionem militiæ; cum hæc non sit vacatio per resignationem, de qua loquitur Bulla illa Pii V. (ethi forè dici posset resignatio tacita) Tond. cit. §. 7. n. 4. citans Riccium ubi ante decis. 307. Item vacantia per adeptionem alterius incomparabilis, ut Ricc. loc. cit. decis. 308. apud eundem Tond. n. 5. qui tamen ait, se non videre quomodo illa decisio Riccii subsistat; cum illa beneficia per adeptionem incompatibilis vacantia non possint resignari, sed debeant simpliciter dimitti, ut Garc. p. 11. c. 5. n. 58. & sint reservata Papæ, ut idem Garc. loc. cit. n. 60. Notandum etiam ex eodem Tond. cit. §. 7. n. 3. per familiares Episcopi intelligi eos, qui actu deserviunt Episcopo, & continuam exercent commensalitatem in ejus domo, ut Paris. l. 5. q. 6. n. 195. ubi cum hac constitutio non exprimat, qui sint consanguinei & affines, hic casus videtur relictus sub juris communis dispositione, juxta l. commodissimè. ff. de liberis & posthum. idemque dicendum de familiaribus, quod de jure communi sint omnes, qui subsunt alicui ratione potestatis, & cum eo cohabitant, juxta c. ult. de verb. signif. in 6. & ibi Gemin. in ult. not. & Bald. in l. 2. c. de testibus. vide eundem Paris. cit. q. 6. fusè agentem de penis in dicta constitutione contentis.

Questio 371. An beneficium conferri possit alteri, quàm illi, in cuius favorem resignatum?

Respondeo negativè. Lott. l. 3. q. 14. n. 42. Gonz. gl. 14. n. 28. quos vide. Resignatio enim, ubi admittitur, non censetur admisa ad favorem alterius quàm resignatarii. Lott. loc. cit. n. 36. & seq. apud quem loc. cit. n. 53. etiam vide, qualiter intelligatur conditio illa subintellecta in resignatione ad favorem, uti & n. 23. apud eundem Lott. vide resignationis in favorem formam.

****
***

PARAGRAPHVS VI.

Coram quibus, seu in quorum manibus fieri possit ac debeat resignatio?

Questio 372. An resignatio necessariò fieri debeat in manibus alicujus, & quidem Superioris, seu habentis ad hoc, nempe ad recipiendam resignationem, auctoritatem seu potestatem?

1. Respondeo ad primum affirmativè, seu debet fieri resignatio aliquo eam recipiente seu auctorizante, & non posse proprià auctoritate dimitti beneficium. c. admonet. de renunc. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 14. Laym. in cit. c. admonet. n. 2. Paris. l. 7. q. 8. n. 1. citans Anchar. in c. susceptum. de rescrip. in 6. & Abb. in c. quod in dubiis. de renunc. Azor. p. 2. l. 7. c. 19. q. 6. Pirh. ad tit. de renunc. n. 57. sicut enim beneficia sine alterius licentia & auctoritate obtineri, sic nec dimitti possunt. Proinde

2. Respondeo secundò: resignationem necessariò fieri debere coram Superiore, seu in manibus Superioris; præbentis ad hoc consensum suum seu licentiam, ac ita non nisi auctoritate Superioris interveniente deponi posse beneficium. Paris. l. 7. q. 1. n. 1. citans quàm plurimos, Garc. p. 11. c. 3. n. 219. Pirh. Azor. ll. cit. Barbof. loc. cit. & n. 4. dicens, de substantia resignationis esse, ut admittatur à Superiore. Siquidem per adeptionem beneficii devincit se Ecclesia, sive initus censetur quidam contractus inter beneficiarium & Ecclesiam, vi cuius obligatur ille servire Ecclesie, & hæc ipsum pro servitio præstito alere. Adeoque ab hac inferiendi Ecclesie obligatione & onere se eximere, dictumque contractum rescindere nequit proprià auctoritate sine admiffione Superioris, (qua proinde non est aliud, quàm absolutio quædam à dicto vinculo, Paris. cit. q. 1. n. 7.) beneficiatus. Barb. loc. cit. n. 15. Item cum beneficia sint bona Ecclesie, & in utilitatem Ecclesie instituta, merito jura cavent, ne clericus injussu Superioris beneficium dimittat, ne beneficia haberi videantur in patrimonio & in bonis suis, seu ne reputentur inter bona patrimonialia, de quibus liberè disponere potest beneficiatus, & ne Ecclesia debito destituatur ministro. Azor. loc. cit. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 2. n. 1. Cùmque beneficium in perpetuum collarum & obligatum est beneficiato, dum illud in titulum accepit, ita ut sine justa & gravi causa eo privari nequeat, æquum omnino est, ut vicissim beneficiatus beneficium dimittere nequeat, nisi Pralato Ecclesie resignationem acceptante. Laym. in c. admonet. de renunc. n. 2. & ex eo Pirh. Porro extenditur responsio, ut non solum locum habeat in habentibus verum beneficium ecclesiasticum, sed etiam in iis, qui servitio tantum alicujus Ecclesie aut pii loci in ordinatione pro illius necessitate vel utilitate sunt adscripti, juxta Trid. sess. 23. c. 16. ita ut nec tales locum illum deserere debeant sine consensu Episcopi, alioqui iis sacrorum exercitium sit interdicendum, Pirh. loc. cit. citans Fagn. in cit. c. admonet. n. 15. Paris. l. 7. q. 6. à n. 1. Quin & laici hospitalium administrationem habentes non possunt eam desere-

re sine Episcopi seu Diocessani licentia; cum ut illa sint sub cura & dispositione Episcopi. Pirh. *ibid.* ex Fagnano *loc. cit.*

Quaestio 373. An, & qualiter limitanda praecedens responsio, seu quanam resignationes fieri possint sine auctoritate Superioris?

1. **R**espondeo primò: locum non habere, seu non requiri auctoritatem seu consensum Superioris in resignatione, seu cessione juris ad beneficium, competentis v.g. ratione postulationis, electionis, praesentationis, impetrationis literarum apostolicarum de promovendo. Barbof. *loc. cit.* n. 5. Paris. *cit. q.* 1. à n. 74. citans quamplur. Garc. *loc. cit.* n. 247. Pirh. *cit. n.* 57. Laym. *in c. admonet. de renunc.* n. 2. Ratio communis horum omnium est, quòd in beneficiis acquirendis cesset ratio illa vinculi. Neque enim tam arcto vinculo Ecclesiae obstringitur electus, postulatus, praesentatus, quàm confirmatus, institutus &c. Paris. n. 74. Pirh. *loc. cit.* quòdque auctoritas illa Superioris requiritur, est propter interesse Superioris, quod non adest, nisi postquam beneficiatus jus plenum in beneficio est adeptus per confirmationem, aliamve institutionem. Paris. n. 82. Pirh. *loc. cit.* neque dictus electus praesentatus ante confirmationem, institutionem verum, sed quasi contrahit matrimonium cum Ecclesia. Paris. n. 88. Sic itaque electus ad beneficium vel dignitatem Ecclesiasticam (& nominatim etiam electus in Episcopum, ut Paris. n. 80.) etiam post consensum suum praestitum electioni, ante confirmationem sine licentia Superioris, seu habentis confirmare, potest resignare in manibus eligentium (quas tamen postremas particulas ita intellige, ut opus non sit licentia seu consensu eligentium ad hanc resignationem) Paris. à n. 78. citans quamplur. contra Goffred. Host. Archid. *in c. si electio. de elect.* n. 6. Praeposit. *in c. si quis. 7. q. 1.* quorù sententiam communiter damnatam esse, ait Paris. n. 87. Sic praesentatus (etiam post acceptatam à Superiore praesentationem, ut Paris. n. 96.) ante institutionem absque auctoritate & licentia Superioris renunciare potest praesentationi, jusque per illam quæsitus ad beneficium in manibus Patroni. Paris. à n. 94. citans Coraf. *de benef. p.* 1. c. 8. n. 15. Roch. *de sa. rep. v. honorificum cum communi.* Si habens literas expectativas ad beneficia vacatura, potest illis sine Superioris seu concedentis illas auctoritate resignare. Barb. *loc. cit.* n. 33. Idem est de gratia, alicui facta per literas de providendo de beneficio vacante; cum per illam adhuc non nisi jus ad beneficium quæsitus sit. Barbof. *cit. n.* 33. citans Zabarell. *in clem. auditor. de rescript.* Secus tamen est de literis obtentis ad beneficia, quae vacant, dum hæ non solum mandatum de providendo, sed provisionem ipsam seu collationem continent; cum enim per harum literarum expeditionem & acceptationem jus sit quæsitus in beneficio jam vacante, ita sine auctoritate Superioris, quis resignare nequit. Paris. n. 99. etsi subjungat n. 100. quòd quis sine auctoritate Superioris istiusmodi literis continentibus collationem factam beneficii vacantis post earum acceptationem renunciare possit tacite, non capiendo possessionem illius beneficii vacantis; eò quòd per impetrationem non obligetur quis beneficio, nisi ceperit possessionem, ut Abb. *in c. ad audientiam. de rescript. n.* 3. Quod ipsum tamen falsum videri ait Garc. *loc. cit.* n. 248. eò quòd, cum illi non

possit renunciare expressè sine auctoritate Superioris, quia juri in re, quale per illam literarum acceptationem acquisivit, renunciare nequit sine Superioris auctoritate, etiam illi tacite, non capiendo possessionem, nequeat renunciare. Abbas autem à Parisio citatus loquatur expressè de literis ad beneficia obtinenda, & non obtenta.

2. Respondeo secundò: posse sine licentia & auctoritate resignari beneficia litigiosa, etiam post illorum collationem aut institutionem, dum jus in iis verè anceps est, & probabiliter dubium (secus enim est, si resignans jus certum habet in beneficio; etsi enim tunc licet patiatur, renunciare tamen non potest beneficio sine Superioris auctoritate) eò quòd tunc cesset praedictum Superioris; cum non constet, possidentem habere jus in re, & dubius sit litis eventus. Item quòd renunciatio talis, utpote per quam in causa dubia receditur à litè sit favorabilis. Barbof. *loc. cit.* n. 6. Paris. *cit. q.* 1. à n. 104. ex Butrio & Abb. *in c. quòd in dubiis. de renunc.* Garc. *loc. cit.* n. 249. citans Coraf. *de benef. p.* 1. c. 8. n. 16. Rosin. *de benef. c.* 14. n. 43. & 44. Pirh. *loc. cit.* n. 58. contra Laym. *in c. admonet. de renunc. n.* 2. ex Anania *in c. c. quòd in dubiis. n.* 18. tenentem contrarium, tum quòd generalis regula sit, resignationem beneficii acquisiti fieri non debere sine auctoritate Superioris, à qua regula nullibi in jure reperitur exceptum beneficium litigiosum; tum quòd interfit Ecclesiarum, ut Episcopus seu Ordinarius cognoscat causam resignationis, praesertim, dum beneficium est curatum, num Ecclesiae expediat, nec ne, num resignatio facta spontè, liberè, sine metu simoniae &c. Quam sententiam quoque probabilem asserit Pirh. *loc. cit.* & pro qua facit, quòd cum aliis tradit Azor. *p.* 2. l. 7. c. 30. q. 3. beneficium litigiosum nec impetrari, nec apud Papam renunciari posse in favorem alterius non factà mentione litigiosi.

3. Respondeo tertio: posse intrusum sine Superioris auctoritate resignare, vel potius dimittere beneficium, in quod intrusus est. Garc. *loc. cit.* n. 250. (hanc tamen adiciens limitationem: si intrusus est existenter & apparenter carens titulo) Paris. *cit. q.* 1. n. 107. citans Glos. Innoc. Abb. Host. & AA. communiter *in c. nisi cum pridem. de renunc.* si enim habentes jus tantum ad beneficium id possint, multò magis id poterunt, qui jus nullum aut titulum habent. Paris. n. 108. Praeter has limitationes specialiter sic

Quaestio 374. An, & qualiter criminofus & irregularis resignare possint sine auctoritate Superioris?

1. **R**espondeo primò: Episcopum quantumcunque graviter criminofum, non posse renunciare seu dimittere Episcopatum sine auctoritate & licentia Papae. *nisi cum pridem. de renunc.* ubi dicitur: propter conscientiam criminis cedendi licentia potest, seu debet postulari, & expressus *c. suffredus. 6. q. 3.* Paris. l. 7. q. 2. n. 3. Pirh. *ad tit. de renunc. n.* 59. Atque ita Episcopus, etiam simoniacus, dimittere nequibit Episcopatum sine auctoritate Papae, qui, si Episcopus bene administrat Episcopatum, dispensabit cum eo in ordine ad retinendum Episcopatum. Paris. *cit. q.* 2. n. 4. ac proinde idem erit de Episcopo reo aliorum gravissimorum criminum; cum simonia inter gravissima reputetur. Paris. n. 5. Ampl. atque hoc ipsum Paris.